

תורת אביגדור

הגאון ר' אביגדור מילר זצ"ל

שיחות מוסר והדרכה בפרשת השבוע
מיוסדות על שיעוריו, ספריו, וכתבי תלמידיו

פרשת ויקרא

מהדורת כנסת ישראל

לזכות רפואה שלימה

חיה מלכה בת בת-שבע

בתוך שאר חולי ישראל

הודעה חשובה! אנו מחפשים מתנדבים לעזור לנו בחלוקה בבני ברק ובגבעה
צרפתית. אם אתם מעוניינים לעזור אנא צרו קשר איתנו בטלפון מספר 076-599-4020
או במייל: dist-ey@torasavigdor.org

פרנס השבוע

אנו זקוקים לתרומות כדי לעמוד בביקוש הרב
נא לתרום בעין יפה

להנצחות ובירורים: 076-599-4020

לזכות מרדכי וטובה ארמן

ולעילוי נשמת

אלעזר מנחם בן אברהם שמואל
אלטע דבורה בת אשר

חיים שלמה בן דוב בער
גיטל בת מנחם מנדל

ניתן להשיג את החוברת בחינם:

		ירושלים
054-842-7664.....	רמב"ש ג'2	ארזי הבירה.....053-318-4381
052-710-9132.....	רמת אברהם	ביהכ"נ הר צבי.....052-763-2150
<u>ביתר עילית</u>		בית וגן.....054-841-9231
058-324-5544.....	גבעה A	גאולה-זכרון משה.....054-841-7272
052-760-2289.....	גבעה B	גבעת שאול.....058-325-5458
<u>ערים אחרות</u>		גני גאולה.....058-321-9933
054-840-2444.....	אלעד	הר נוף.....
055-678-6824.....	בני ברק	ישיבת מיר.....054-851-9014
054-851-9014.....	ברנפולד	נוה יעקב.....052-766-5331
058-322-0251.....	גבעת זאב	סורוצקין.....שער הספר
02-534-2467.....	טלזסטון	סורוצקין 31
052-447-4126.....	מודיעין	סנהדריה.....02-536-2280
08-974-3086.....	קרית ספר	סנהדריה המורחבת.....054-859-3064
052-760-6491.....	רכסים	
058-328-5464.....	עזרת תורה	
		עזרת תורה.....ספרים ווינקל
		עלי הכהן 15
		צומת בר אילן.....ספרי אור החיים
		בר אילן 4
		קרית משה.....052-266-9937
		רוממה-המ"ג.....058-324-4112
		רחביה.....052-764-3488
		רמות.....02-586-0088
		רמת אשכול.....058-718-5065
		רמת שלמה.....050-412-7721
		<u>בית שמש</u>
		רמב"ש א'.....058-324-0374
		רמב"ש ג'1.....052-767-4151

לבירורים והנצחות : 076-599-4020

או לקבלת החוברת במייל: ey@torasavigdor.org

צריכים את עזרתכם! נא לתרום בעין יפה!

תרומות חודשיות מומלצות: 10 ש"ח, 20 ש"ח, 50 ש"ח, 100 ש"ח

הנצחת מדור שו"ת - 200 ש"ח

הנצחת חצי פרשה - 500 ש"ח

פרנס השבוע (יותר מאלפיים חוברות!) - 1000 ש"ח

להוספת חוברות באזורכם, נא להוסיף בקשה ולציין אזור המבוקש

ניתן לתרום בעמדות נדרים פלוס

או בנדרים פון: 03-763-0585

קרן מס' 2985

OR AT [TORASAVIGDOR.ORG/DONATE](https://torasavigdor.org/donate) (SPECIFY "TOWARDS HEBREW EDITION")

חוברת מס' 85

הדפסה - "בית הדפוס" 1155-210-077

תורת אביגדור

פרשת ויקרא

להתקרב לה'

הלימוד שבעבודת ההולכה

הפסוק בפרשתנו מתאר את סדר הקרבת הקרבן: "וְשָׁחַט אֶת בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי ה' וְהִקְרִיבוּ בְנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד" (ויקרא א, ה). מבואר בפסוק, שבין שחיטת הקרבן לבין זריקת הדם על המזבח, שבה תלויה כפרתו של בעל הקרבן, היתה עוד עבודה, והיא עבודת ההולכה, שהכהן צריך ללכת אל המזבח בעודו אוחז במזרק שבו הדם, לשם זריקת הדם על המזבח. הולכה זו לא היתה סתם פעולה טכנית, אין זה אמצעי כדי להביא את הדם אל המזבח, אלא זו אחת מן העבודות של הקרבן, וע"פ רוב היא מעכבת. אם לא הוליכו את הדם, וכגון שעמדו כמה כהנים זה בצד זה, מהכהן השוחט ועד המזבח, וכך העבירו את הדם אל המזבח, נפסל הקרבן, כיון שחסרה עבודת ההולכה (עי' זבחים יג, א). וצריכים אנו להבין, מהו הענין של עבודה זו, שלכאורה נראית כדבר טכני, ומה באה התורה ללמדנו בזה שהצריכה בדוקא שיוליכו את הדם אל המזבח?

התשובה היא, שהתורה באה להדגיש בפנינו את התהליך של התקרבות לה'. שהרי מהו קרבן? הקרבן הוא הכרזה של האדם המקריב, שהוא חפץ להתקרב לה' ולמצוא חן בעיניו ["קרבן" מלשון "התקרבות"]. התורה מלמדת אותנו שהרוצה להשיג קרבת אלקים ולהידבק בבוראו, חייב לעשות פעולות גשמיות.

יש אנשים שטועים בזה, וסוברים שדבקות בה' תלויה אך ורק בשכל וברגש. כמובן שישנה עבודה גדולה ונכבדה מאוד של השכל - האדם צריך לחשוב על ה' כמה שיותר. אנחנו מצויים להידבק בה' ע"י שכלנו, לימוד התורה הוא דבקות בה', מחשבות של אמונה הן קרבת אלקים. כאשר אדם משתדל לעשות את כל מעשיו לשם שמים - בודאי שהוא מקרב את עצמו מאוד לבוראו. אין שאלה שאנו מצויים לקנות הרגשות של אהבת ה', יראת ה', בטחון, ועוד. שלמות השכל היא בודאי חלק גדול מקרבת ה' הנדרשת מאתנו.

אבל טעות גדולה היא לחשוב שקרבת אלקים תלויה רק בשכל, ומצות הולכה באה להפריך השקפה זו. אחד מהדברים אותם אנו למדים ממצות הולכת הדם אל המזבח הוא, שכדי להשיג קרבת אלקים, מוכרח האדם **לקרב את גופו** אל ה'. "באו לִפְנֵי" - זה מה שהקב"ה מבקש ממך, שתזיז את רגליך ותצעד לכיוונו!

מה יפו פעמך

לכן מצוה אותנו התורה "שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה יֵרָאֶה כָּל זָכוֹרֶךָ אֶת פָּנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ" (דברים טז, טז). פעם, במקום לנפוש בבית מלון בחג הפסח, אנשים הלכו ברגליהם אל ירושלים! ללכת אל ה' - זה דבר עצום! אינך רק יושב בביתך וחושב על ה', אלא אתה מתקרב אליו! אתה הולך אל ביתו, משתמש ברגליך כדי להתקרב אליו.

"שִׂאוּ מִנְחָה וּבְאוּ לִפְנֵי" (דברי הימים א' טז, כט) - בוא אתה בעצמך, אל תשלח את הקרבן עם מישהו אחר. הרי יכול אדם לחשוב לעצמו: "לשם מה אטרח ברגלי ללכת לירושלים? אני יכול לשלוח את הקרבן שלי ע"י שליח". אולי הוא חושב שכך ינצל את זמנו בצורה טובה יותר, כך יוכל לשבת בבית ולחשוב על חסדיו של הקב"ה.

אבל ה' אומר: "לא, זה לא מספיק. בואו לפני - תביאו את **גופכם**". אשר על כן, שלש פעמים בשנה, כולם עזבו את בתיהם, את שדותיהם ואת משקיהם, העמיסו את תרמיליהם על הכתפיים והחלו לצעוד לכיוון ירושלים. תארו לעצמכם - המוני אנשים, אומה שלמה, מציפים את הדרכים, כולם צועדים לעבר ה'! כאשר הם עברו ליד הכפרים והעיירות שבדרך, עוד ועוד אנשים הצטרפו אליהם, בזה אחר זה. ובעודם צועדים, כולם שרו "שיר המעלות". זו היתה "הולכה אל המזבח" בסדר גודל עצום! וכאשר הגיעו לשערי עיר הקודש, כולם פצחו יחד בשירה אדירה: "עֲמֻדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בְּשַׁעְרֵי יְרוּשָׁלַם" (תהילים קכב, ב) - הלכנו דרך ארוכה כדי לראות אותך ה', וכעת סוף סוף אנו עומדים בשערי ירושלים!

ומה חושב הקב"ה על הליכה המונית זו של כלל ישראל? הגמרא במסכת חגיגה (ג, א) אומרת, שה' אומר על עם ישראל את הפסוק בשיר השירים (ז, ב): "מֶה יָפוּ פְעָמֶיךָ בְּנִעְלִים בַּת נָדִיב" - ומסבירה הגמרא: "דרש רבא כמה נאין רגליהן של ישראל בשעה שעולין לרגל". הקב"ה משבח את רגליהם של ישראל! כמובן שהוא משבח את שכלם של ישראל. אדם שחושב על הקב"ה בזמן שהוא צועד - זהו דבר נפלא. אבל עצם העובדה שאדם צועד לכיוונו של ה', זה אהוב מאוד אצלו יתברך. ללכת אל בית ה', לעלות את כל ההר עד לבית המקדש - זה לכשעצמו הוא הישג גדול מאוד.

כמובן, לאחר שהגעת לבית המקדש, כדאי שתביט בכהנים בעבודתם, כך תוכל לחוות את ה"ושם נעבדך ביראה" - זה יעשה עליך רושם גדול. אבל גם אדם שהגיע ולא עשה דבר - עשה דבר גדול, שאין לזלזל בו. אדם שהלך ברגליו שלש פעמים בשנה אל עבר הקב"ה, ועמד בבית

ה' - אפילו אם לא עשה דבר מלבד זאת - הרי הוא התקרב בגופו אל ה'. הוא השיג דבר חשוב ביותר!

העבודה בימינו

בזמן הזה אין לנו את העבודה הזאת של הליכה אל בית המקדש, וכולנו מייחלים ליום בו נזכה לשוב ולפקוד את בית ה' שלש פעמים בשנה. אולם דוד המלך ע"ה נתן לנו דוגמא כיצד יוכל האדם לקרב עצמו לה', ועצה זו נוגעת אף אלינו. אומר דוד המלך: "אַחַת שְׁאַלְתִּי מֵאֵת ה'" (תהילים כז, ד) - השומעים אתם? דבר אחד בלבד הוא מבקש! לבני אדם יש כל כך הרבה דברים אותם הם מבקשים מה', כל הרבה רצונות וצרכים, אבל דוד המלך אומר שיש דבר אחד החשוב לו כל כך, ו"אוֹתָהּ אֶבְקֶשׁ", והוא: "שִׁבְתִּי בְּבֵית ה' כָּל יְמֵי חַיִּי".

נתאר לעצמינו אדם העובד קשה במשך כל היום. כאשר הוא מגיע לביתו בערב, מגיעה לו מנוחה טובה. הוא משתוקק לשבת על הספה בתנוחה נוחה - למה לא? אבל אז הוא נזכר במלותיו של דוד המלך, ומרים את גופו התשוש והולך ישר אל הבית אותו הוא אוהב ביותר; הוא הולך לבקר את ידידו הטוב ביותר, ולהישאר שם כמה זמן שרק יוכל.

רעייתו מבינה זאת גם כן, והיא אומרת לו: "כאשר אתה הולך לבית המדרש, קח אותי אתך. אינני יכולה להיות שם בגופי, אבל אני נמצאת שם בנשמת". לפעמים היא צריכה לדחוף אותו קצת, "תזדרז, אתה עלול לאחר למעריב!" הוא מקבל את דבריה ומזדרז לצאת, ויש לה מאה אחוזי שותפות בזה. היא הולכת יחד אתו, אף על פי שהיא עסוקה בביתה.

גם אדם שאינו זוכה לשבת בבית המדרש כל היום - מכל מקום זו צריכה להיות תשוקתו, לשבת בבית ה' כל ימי חייו. דוד המלך השתוקק והתאוה להיות פיזית בבית ה', כל ימי חייו.

אשרי יושבי ביתך

נשים לב למה שאומר דוד המלך. אנחנו רגילים להסתכל על בית המדרש כעל מקום בו אנו עוסקים בתורה ובתפילה, הרי זוהי מטרתו, ולשם כך אנו נמצאים שם. כשמסתיימת התפילה או כשנגמר ה"סדר" - אין לנו מה לעשות בבית המדרש. אבל לא כך אומר דוד המלך, הוא לא אמר "ללמוד ולהתפלל בבית ה'" אלא "שבתי בבית ה'" כמובן שכאשר אדם כבר יושב בבית המדרש - שינצל את ההזדמנות שיש לו כדי ללמוד ולהתפלל, אבל גם אם לא יעשה דבר, עצם השהיה במקום קדוש זה, עצם ההליכה לבית הכנסת - להביא את גופך לבית המדרש - זהו הישג חשוב ביותר.

אביא לכם ראייה לכך. נאמר שאדם יוצא מבית הכנסת, ואז הוא נזכר שהוא שכח את המעיל שלו בפנים. הוא ממנהר מאוד, והוא רוצה לרוץ חזרה ולקחת את המעיל, אבל אסור לו לעשות כן! להכנס לבית הכנסת לצרכיך הפרטיים?! חס ושלום! אין לך רשות להכנס לבית המדרש בשביל מעיל. הגמרא (מגילה כח, ב) נותנת עצה למי שרוצה להכנס לבית הכנסת לצורך

מסויים, כגון לקרוא לחבירו, והיא, שיששה שם מעט קודם שיקרא לחבירו, וכך צריך אדם זה לנהוג לפני שהוא לוקח את המעיל. כיצד מועילה עצה זו? הרי הוא לא מתפלל או לומד, אלא רק יושב ושוהה מעט? על זה עונה הרמב"ם (פי"א מהלכות תפילה ה"ט): "שְׁהִיְשִׁיבָה שֵׁם מַעֲסָקִי הַמִּצּוֹת הַיָּא שְׁנָאֵמַר 'אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ' וְגו' (תהילים פד, ה)".

לולא הלכה זו, היינו חושבים ש"אשרי יושבי ביתך" הולך על מי שיושב בבית מדרש ועוסק בתורה או בתפילה, אבל לא! "יושבי" היינו כפשוטו - לשבת בבית המדרש לכמה רגעים, זה נקרא "שבת בבית ה'". אדם היושב בבית הכנסת מבלי לעשות דבר, לא בגלל שהוא רוצה להימלט מהחום או מהקור ששוררים בחוץ - את זה אסור לעשות - אלא הוא נכנס רק כדי להיות שם בבית הכנסת, הוא עושה דבר נפלא!

חטוף את ההזדמנות!

כן, עבור מצוה זו לבד, שווה להכנס לבית המדרש. תחשבו איזה רעיון טוב זה: אתה הולך ברחוב ועובר ליד בית הכנסת. בכלל לא תכננת להכנס אליו - כבר התפללת מנחה היום, אבל אם תכנס ותשב שם במשך דקה - עשית דבר גדול. נסו את זה פעם. אם אתה עובר ברכבך ליד ישיבה, יש לך עכשיו הזדמנות להתקרב לה'. עצור בצד, תפסע פנימה אל תוך בית המדרש, שב שם דקה וחשוב מדוע אתה עושה זאת. התכלית היא להתקרב לה' בגופך! כמובן שגם שכלך צריך להתקרב, אך זה אינו דבר כל כך קל, אבל להתקרב בגופך הרבה יותר קל, אז חטוף את ההזדמנות! שב שם כמה דקות וחשוב: "אני יושב כאן בבית הכנסת משום שאני עושה מה שאני יכול כדי להתקרב בגופי לקב"ה".

בכל בוקר, כשאתה נכנס לבית הכנסת - אתה מתקרב לה'. אין זה משנה אם זה שטיבלך קטן או ישיבה עם מאות בחורים - "עשרה קדמה שכינה ואתיא" (ברכות ו, א) - הקב"ה כבר מחכה לך! כדאי לתרגל את זה. במקום להכנס לבית המדרש בלי שום מחשבה, התרגל להעריך את הקרבה לקב"ה שאתה משיג בגופך. "בֹּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה" (תהילים ק, ד) - העריכו את זה! אתם חושבים שאתם "עושים טובה" לקב"ה בזה שאתם באים לבית הכנסת? "איזה ירא שמים אני! אפילו הגעתי מוקדם לתפילה" אתה חושב לעצמך. לא ולא! אתה נכנס בשביל עצמך! איזו שמחה זו להתקרב לה'! בשביל זה שווה לחיות! אתה צריך לחשוב: "ברוך ה'! זכיתי לצעוד פנימה לבית המדרש!"

אנשים חושבים שהמושג "להתקרב לה'" הוא איזה דבר מופשט, משהו שאנחנו לא בדיוק יודעים איך עושים אותו, אבל דוד המלך מגלה לנו שלהכנס אל תוך ביתו של ה' ולשבת שם - זה לכשעצמו הוא קיום של קרבת אלקים. ככל שתוכל להתקרב בגופך לה', כך תביא שלמות לנשמתך.

קרובים יותר לשכינה

אחד מהאופנים להתקרב לה' בפעולות גשמיות, היא המצוה להידבק בתלמידי חכמים, ונבאר את הענין בזה. כאשר שאול המלך חזר מהמלחמה שבה ניצח את עמלק, ושמואל שאל אותו: "ומה קול הצאן הזה באַזְנֵי קול הבקר אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁמֵעַ" (שמואל א' טו, יד), ענה לו שאול: "מַעֲמֻלֵּי הַבְּיָאוֹם אֲשֶׁר חָמַל הָעָם עַל מִיטֵב הַצֹּאן וְהַבָּקָר לִמְעַן זִבְחַ לַה' **אֶלְקִינִי**" (שם פסוק טו). מקשה הכוזרי (ד, ג), מדוע נקט שאול בלשון "ה' אלקינִי"? האם ח"ו אין הוא אלקיו של שאול ג"כ? הרי שאול היה צדיק גמור, כמבואר בדברי חז"ל (עי' יומא כב, ב).

וכן יש להקשות על לשון הפסוק במצות ביכורים, שאומר הישראל לכהן "הַגִּדְתִּי הַיּוֹם לַה' **אֶלְקִינִי**" (דברים כו, ג) - מדוע לא "לה' אלקי"? זו קושיא גדולה.

מסביר הכוזרי, שאע"פ שבדאי ה' הוא אלקיהם של כל אחד ואחד, מכל מקום הוא משרה את שכינתו על אלו שקרובים אליו יותר. נביא הוא אדם שלם יותר מחמת מה שהשיג ע"י הנבואה, ולכן אמר שאול "ה' אלקינִי", שכוונתו לומר "ה' משרה את שכינתו עליך יותר ממני! לך יש שלמות המדות, והשכינה שורה עליך".

ואל נא תחשבו שזהו משל בעלמא! למדים אנו מכאן שהקב"ה משרה את שכינתו **ממש** על תלמידי חכמים, על הכהנים, על הנביאים. ולכן, כאשר אדם מקרב עצמו לתלמיד חכם, לאיש שעליו שורה השכינה ביתר שאת, בזה הוא מקרב את עצמו לקב"ה.

למדנו א"כ שלא רק ללכת אל בית המקדש, וגם לא רק לשבת במקדש מעט, הינן פעולות של קרבת אלקים, אלא גם כאשר האדם נמצא קרוב ככל שניתן לס"ת חי, זוהי עוד הזדמנות עבורו לקרב עצמו לה' ע"י פעולות גשמיות. וכלשון הרמב"ם (פ"ו מהלכות דעות ה"ב): "לְפִיכָךְ צָרִיךְ אָדָם לְהִשְׁתַּדֵּל שִׁישָׂא בֵּת תַּלְמִיד חֶכֶם וְיִשְׂיֵא בֵּתוֹ לְתַלְמִיד חֶכֶם וְלֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת עִם תַּלְמִידֵי חֶכְמִים וְלַעֲשׂוֹת פְּרָקְמֻטָּא לְתַלְמִיד חֶכֶם וּלְהִתְחַבֵּר לָהֶן בְּכָל מִינֵי חֲבוּר שֶׁנֶּאֱמַר וּלְדַבָּקָה בּוֹ". ע"י קרבה **פיזית** לתלמידי חכמים, משיג האדם קרבת ה'.

גדולה שימושה

יסוד זה מתבטא באופן בולט בדברי חז"ל "גדולה שימושה של תורה יותר מלימודה" (ברכות ז, ב). שהנה כאשר מתואר אלישע הנביא בספר מלכים ב' (ג, יא), כתוב: "פֶּה אֱלִישֶׁע בֶּן שַׁפְט אֲשֶׁר יֵצֵק מִים עַל יְדֵי אֱלֹהֵיוֹ" - כך מוגדר אלישע, כמי ש"יצק מים" על ידי רבו. יש כאלו החושבים שזהו משל בעלמא, ושבאמת הכוונה ללימוד יותר מעמיק, ואלישע היה תלמידו של אליהו מחמת התורה ודרכי עבודת ה' שלמד מרבו. אבל פירוש זה אינו נכון, שהרי להדיא אמרו חז"ל "למד' לא נאמר אלא 'יצק', מלמד שגדולה שימושה יותר מלימודה". הדברים הם כפשוטם ממש: אליהו הנביא הוצרך לרחוץ את ידיו, ואלישע לקח ספל מים ושפך עליהם.

זהו דבר פלא, וכמעט בלתי מובן. הרי אלישע למד **הכל** מאליהו - כמו שאר בני הנביאים שלימד אליהו, אבל לזה אין אזכור כלל, ולא כתוב שאלישע למד מאליהו כיצד להשיג נבואה.

גם לא מוזכרים כל סודות התורה ודרכי ה' שלמד אלישע מאליהו. כל מה שמוזכר זהו רק יציקת המים שיצק אלישע על ידיו של אליהו הנביא, וממנה למדו חז"ל ש"גדולה שימושיה של תורה יותר מלימודה".

ומהו טעם הדבר? מדוע יציקת מים היא יותר חשובה מלימוד סודות התורה ודרכי ה'? משום שייציקת מים היא קרבה פיזית! הקרבה גהשמית לאליהו, לאיש כזה ששכינת ה' שורה עליו באופן השלם ביותר, הינה זכות גדולה כל כך, עד שמבחינה מסוימת, על ידי זה אלישע נחשב קרוב לה', אפילו יותר מהקרבה שהשיג על ידי לימוד התורה מאליהו.

קרבה לגדולי ישראל

מזה נלמד, שאסור לנו להחמיץ שום הזדמנות להתקרב קרבה גשמית לתלמידי חכמים ולגדולי התורה שבדורנו. אנחנו צריכים לחפש כמה שיותר שייכות עמם. כל כך הרבה יוכל האדם להשיג, אם ישים לו למטרה לשמש תלמידי חכמים. זוהי זכות עצומה, משום שעל ידי זה הוא זוכה להתקרב לקב"ה בגופו.

כמובן שהרבה תלמידי חכמים הם עסוקים מאוד, וכאשר תנסה להתחבר אליהם הם ינסו לדחותך מעליהם, אבל זהו תפקידך, לעשות ככל שביכולתך להתקרב אליהם. אל תחשוש להפוך לנטל עליהם. גם אם הם יאמרו לך "לך מכאן" - אתה תמשיך לנסות.

יש לי הצעה: גש לכ"ק האדמו"ר מסאטמר, ותאמר לו: "שמעתי שיחה מהרב מילר, ולכן אני רוצה להתקרב אליך". האדמו"ר הוא אדם עסוק מאוד, הוא לומד יומם ולילה, וזאת מלבד כל האנשים הבאים לשאול אותו שאלות ולהתייעץ עמו, אז מן הסתם הוא יאמר לך שאין לו זמן. תוכל לבקש ממנו לכל הפחות לשאת עבורו את הטלית והתפילין. ואם הוא יאמר לך: "אין צורך, אני יכול לשאתם בעצמי", התחנן אליו: "בבקשה רבי, עשה לי טובה, תן לי להחזיק אותם!". האדמו"ר לא יתחיל להתווכח אתך באמצע הרחוב, אז הוא יכנע. לך על ידו בשתיקה, אל תאמר מלה, ודע לך שזכית בדבר גדול מאוד! אינני חסיד, ואני אומר לכם, שמי שזוכה לשאת את הטלית והתפילין שלו, מתקרב על ידי זה לקב"ה, ללא ספק!

נקטתי בדוגמא אחת, אבל זה נוגע לכל תלמיד חכם, כל ראש ישיבה. התקרבו אליהם! אין להם זמן לדבר אתכם, אבל אם תישארו בקרבם מספיק זמן, אולי הם ייעזרו בכם באיזה אופן, ואז זכיתם בזה לשמש תלמידי חכמים. גם בדורנו יש תלמידי חכמים. אמנם הם אינם רבים כל כך כמו בעבר - אבל הם קיימים. אנחנו צריכים להבין כמה חשוב הוא להתקרב קרבה פיזית לתלמידי חכמים.

גם בשנים עברו, לא רבים ניסו להתקרב לגדולי התורה. כאשר מרן הגר"א קוטלר זצ"ל עוד היה חי, כמה בעלי בתים, או אפילו בני תורה, התקרבו אליו? נכון שהוא הי אדם עסוק מאוד, אבל מדוע לא באו לראות אותו? ללכת אל ביתו, אפילו בלי לדבר עמו, היא כמו הולכה למזבח!

ומי שגם זכה לדבר עמו, לשאול את עצתו, לבקש ממנו דרך חיים - איזו זכות! אולי תחשוב: "לבקש דרך חיים? אני הרי יודע מצוין מה לעשות" - לחשוב כך זו טרגדיה, כי אינך יודע מה לעשות! כמה מלים מאדם גדול היו יכולים ליישר אותך. זו הזדמנות שאבדה לנו. כאשר ר' אהרן זצ"ל נפטר, הדור שלנו איבד הזדמנות זו לעד.

ה"בייסמנט" במונסי

כאשר מרן הגר"מ פיינשטיין זצ"ל עוד היה חי, איזה תענוג זה היה לדבר עמו, וכמה אנשים ניצלו את זה? כמה באו למרן הגר"מ קמנצקי זצ"ל לשאול את עצתו? ר' יעקב זצ"ל היה מוסר שיעור בחומש במונסי. היה לו "בייסמנט" קטן שבו היה מתקיים השיעור. ר' יעקב קמנצקי מוסר שיעור בחומש! מי לא יבא לשמוע דבר כזה?! שיעור כזה אמור להיות עמוס עד אפס מקום, אבל הוא לא היה עמוס! היו שם הרבה מקומות פנויים. אנשים אינם מנצלים את ההזדמנות שיש להם להתקרב בגופם לקב"ה, ואז הזדמנויות אלו אובדות לנצח.

גם בדורנו ישנם צדיקים, ומי שיזכה להתקרב אליהם, זוכה להתקרב לשכינה. מי שיצליח - הרוויח את אחת ההצלחות הגדולות בחייו. כמה חבל שאנשים אינם מעריכים הזדמנויות מעין אלו! התקרבות גשמית לתלמיד חכם היא התקרבות לקב"ה.

טיול של חול המועד

לכן אמרו חז"ל "חייב אדם להקביל פני רבו ברגל" (ר"ה טז, ב). מדוע דוקא ברגל? התשובה היא, שאדם צריך להקביל פני רבו תמיד, אלא שבשאר ימות השנה האדם טרוד בעיסוקיו, ואין לו זמן לבקר את רבו, וברגל הוא נמצא בבית. ומה יעשה אז? יבקר בגן החיות? אפשר לעשות גם את זה... אבל לא לזה נועד הרגל! הרגל נועד כדי להתקרב לה', ולכן הוא חייב לבקר את רבו. ומהי תכלית הביקור הזה? בודאי שיתכן והוא ישמע מרבו דברי תורה וחיזוק, אבל גם אם לא ישמע דבר, אפילו אם יגיע וירדם שם, מכל מקום הוא היה אצל רבו, אצל מי שהשכינה שורה עליו, ועליו ראוי לומר "ה' אלקיך".

איני דר אלא במקום תורה

ישנם עוד הזדמנויות להתקרב לה' בגופו - אחת מהם היא לגור בקרבת מקום לשיבה. איזה דבר נפלא הוא שיש אנשים הבוחרים לגור ליד הישיבה שבה הם למדו. כך זה בישיבת "רבנו חיים ברלין", ישיבת "תורה ודעת" ועוד ישיבות. הרי זהו המקום בו הם גדלו, מקום בו התעצבה אישיותם. לגור שם - זו נאמנות למקום התורה שלהם, זוהי קרבת אלקים! כאשר אדם דבק לרבו - הוא דבק בשכינה, והישיבה היא ה"רב"ה" שלהם!

ישנה עוד נקודה. גם אדם שזוכה לגור ב"ה בשכונה של שומרי תורה ומצוות ויראי אלקים - כאשר הוא בוחר באיזה דירה לגור, צריך הוא לחשוב לא רק על מחיר הדירה אלא גם על השכנים. האם השכן שלך הוא תלמיד חכם או עם הארץ? "אמר ר' שמעון בן לקיש אם תלמיד

חכם נוקם ונוטר כנחש הוא חגריהו על מתניך, אם עם הארץ הוא חסיד אל תדור בשכונתו" (שבת סג, א) - גם אם עם הארץ הוא "חסיד" - התרחק ממנו. מאידך, ת"ח, גם אם הוא "נוקם ונוטר כנחש" - חגרהו על מתניך, דהיינו התקרב אליו כמה שיותר, כי זו היא הדרך להתקרב לה'.

כאשר אתה יושב בבית המדרש, בחר מקום ליד הטובים ביותר. מנסיוני אני יודע שישנם אנשים שהושפעו לרעה משכניהם בבית הכנסת. בבית הכנסת שלנו היה יהודי בעל תשובה, "אידיאליסט" גדול, שהתיישב ליד יהודי אחר שהיה לץ ובעל לשון הרע, אחד שתמיד לועג לאנשים, מדבר נגד הרב, צוחק על הגבאים. הוא היה פטפטן, והיה יושב ומרכל על כל מתפללי בית המדרש. לאחר זמן מה, אותו יהודי בעל תשובה כל כך נגעל מהתנהגותו של שכנו לספסל, עד שהוא הפסיק להגיע לבית הכנסת.

ידבק בטובים

אדם צריך לשים לב ולהיזהר - ליד מי הוא יושב, עם מי הוא מתחבר, וכמו שאמרו חכמים: "איזוהי דרך ישרה שידבק בה האדם? שכן טוב" (אבות ב, ט). וכן אמרו: "לעולם ידבק אדם בטובים" (ב"ב קט, ב) - חפש תמיד את החברים והשכנים הטובים, ואל תתחבר עם השאר. זהו דרך חיים שיביא את האדם לידי קרבת אלקים.

האמת היא, שבדברינו עד כה, לא מיצינו את הנושא החשוב הזה, ויש עוד הרבה מה לדבר בזה. אבל גם הקצת שדיברנו, פותח בפנינו דלת לאפיק חדש בעבודת ה'. על כגון דא אנחנו רגילים לצטט את דברי המסילת ישרים (פ"א): "וכשתסתכל בדבר תראה כי השלמות האמיתי הוא רק הדביקות בו יתברך, והוא מה שהיה דוד המלך אומר "ואני קרבת אלקים לי טוב" (תהלים עג, כח)". כשדוד המלך אומר "ואני" - פירוש הדבר הוא שיש בעולם כל כך הרבה סטנדרטים למה נחשב "טוב", ואינני מדבר על השוטים הרודפים אחד הרוח! גם אנשים מוסריים וישרים, לא תמיד הגדירו לעצמם את המטרות שלהם בחיים. ועל זה אומר דוד: "ואני - לדעתי, הדבר הטוב ביותר הוא קרבת אלקים". זוהי דעתו של דוד המלך, בניגוד לדעתם של אחרים, ודעתו של דוד היא זו שצריכים אנו לאמץ! הדבר הטוב ביותר שיוכל האדם להשיג היא קרבת אלקים. ומי שעושה כן, "וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם" - אלו שמתקרבים לה' בגופם בעולם הזה, "חיים כְּלִבְכֶם הַיּוֹם" - יזכו לחיות יחד עמו לעולם הבא. זוהי הצלחתנו, זהו האושר שלנו לנצח נצחים.

שבת שלום ומבורך!

פרושים וביאורים על סדר התפילה

מתוך ספר תפלת אביגדור - פירוש התפילה מאת רבינו זצ"ל

אהבה רבה אהבתנו ה' אלקינו - מכל האמור למעלה יש להכיר כמה גדול חסד ה' על מין האדם בכלל, עד שנצטרך לומר עליו **כי לעולם חסדו**. אבל אותנו בני ישראל, **אהבתנו ביחוד**, ונוסף על כל הטובות הכוללות אשר אנו נהנים מהן יחד עם שאר מין האדם, הרי יש לנו גם את התורה. לפיכך הקדים ברכת יוצר אור כדי שנרגיש בתחילה בטובות הכוללות, ואז נוכל להחשיב כראוי מה גדול אושרנו שיש לנו כל זה ועוד יותר. **ומי שלא בא לכלל הכרת חסדי ה' המורגשים והגשמיים כמו האור וכל עניניו, עדיין אינו מוכשר להבין החסד של תורה.**

חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו - רחמנות של אהבה [חמל שוה לרחם, בהחלפת למ"ד ורי"ש ובסירוס האותיות], וזהו החילוק בין רחמים לחמלה, כי **חמלה** מורה על רחמים לא רק מצד צרת המרוחם אבל גם **מצד חיבתו**, כמו (שמואל א' טו, טו) **חמל** העם על מיטב הצאן, לא מפני רחמנות על הצאן אלא מפני חשקם בצאן [עיין עוד לעיל ב"אשרי" ד"ה רחום].

וקרא את התורה **חמלה** וכמו שאמר להלן: האב הרחמן המרחם רחם עלינו ותן בלבנו וכו' ללמוד וכו' את כל דברי תלמוד תורתך, ואומר שאף שרחמיו על כל מעשיו (תהילים קמה, ט), אבל התורה היא הרחמים הגדולים יותר מכל מיני רחמים. כי אמנם חמלה גדולה היא על בני אדם **שרואים** את הבריאה הנפלאה הזאת, ומתוכה יוכלו להכיר את מי שאמר והיה העולם, כי האלקים עשה שייראו מלפניו (קהלת ג, יד), והיראה היא עיקר תכלית הבריאה. אבל עלינו עמך ישראל חמלת **חמלה גדולה ויתירה**, כי נתת לנו תורה שהיא מלמדת יראתך, באופן יותר ברור ומועיל ממה שלומדים מתוך הבריאה לבדה.

ומלבד שהיא **החמלה הגדולה** מצד עצם **מעלתה**, הרי יש בזה גם החסד הגדול שהיא **יתירה עלינו** מכל האומות, כי אף המתנה הגדולה ביותר בעולם אין מעלתה כל כך גדולה אם ניתנת לכל כמו כאשר ניתנת ליחידי, כי **היתרון** הוא עיקר החשיבות, ועל ידי התורה נבחרנו ונתייחדנו כעם סגולה וממלכת כהנים.

אבינו מלכנו - לעיל בברכת יוצר אור לא אמר כן, אלא **אלקי עולם** ברחמיך הרבים וכו', כי שם מדבר מצד הטובות הכוללות את כל בני אדם [רק לבסוף הוסיף להזכיר: אור חדש על ציון תאיר], אבל כאן שמדבר על התורה ויתרון ישראל כבר אומר **אבינו מלכנו** שהוא יתברך שלנו ביחוד כמו שקראנו "בני בכורי ישראל" (שמות ד, כב). מעלת **האב** היא מצד שהוא **הממציא** כמו שנאמר (ישעיה מג, כא) עם זו יצרתי לי, מצד שהוא **האוהב** וגם כי הוא **הנותן** מתנות [אב כמו אהב וכמו י הב]. ומעלת **המלך** מצד **השגחתו וכחו וחכמתו** [מלכא הוא מלשון עצה, וכמו נמלך שהכונה נתייעץ]. **אבינו**, כי כל אהבתו היא לנו, **מלכנו**, כי כל השגחתו בעולם רק עלינו ובעבורנו.

שאל איך ויגדך זקניך ויאמרו לך

מתוך תשובות שהשיב הרב זצ"ל לשואלים

שאלה:

האם כדאי לבן ישיבה להקצות מזמנו כדי ללמוד נ"ך?

תשובה:

התשובה היא שאין כל חסרון ברצון ללמוד נביאים וכתובים, בכלל לא. הענין הוא שלימוד הגמרא דורש זמן רב. הגמרא היא חיינו ואין זה דבר קל כל כך ללמוד גמרא באופן הנכון.

ביום ששי אחר הצהריים, לאחד שנגמר ה"סדר" בישיבה, תוכל ללמוד נ"ך במשך חצי שעה. אם תתמיד בזה ותלמד כך באופן קבוע - אתה תתקדם בצורה נהדרת. חצי שעה בשבוע של לימוד נ"ך - ואתה תרכוש ידיעות נכבדות בנ"ך. אבל לא מספיק לשמוע אותי אומר את זה, צריך לקום ולעשות את זה!

מדור זה נתרם לע"נ:

להנצחות 076-599-4020